

TLAČOVÁ SPRÁVA 3 - 2021/2022

Massenetov Werther prvý krát v Košiciach

Tretou októbrovou a v poradí už ôsmou premiérou Štátneho divadla Košice v aktuálnej sezóne 2021/2022 bude v piatok 29. októbra v Historickej budove ŠDKE prvé košické uvedenie opery Werther francúzskeho skladateľa Julesa Masseneta v réžii v Rakúsku pôsobiaceho nemeckého režiséra Alexandra Wiegolda a v hudobnom nastudovaní hostujúceho brazílskeho dirigenta Viniciusa Kattaha.

Kto by nepoznal, minimálne z povinného čítania, Goetheho román Utrpenie mladého Werthera o ušľachtilom a vášnivom mládencovi, ktorý sa zmieta v strastiach nešťastnej lásky, až si napokon zvolí dobrovoľnú smrť. Tento príbeh zapôsobil v Nemecku na sklonku 18. storočia ako malé zemetrasenie: stal sa „kultovou“ knihou vtedajšej mladej generácie a zásadne ovplyvnil jej životný pocit. Werther sa stal stelesnením nespútanej citovosti, ktorá sa oslobodzuje z pút spoločenských konvencií. Za svoju vnútornú slobodu však zaplatil tragickou osamelosťou v usporiadanom, „rozumnom“ svete meštianskej morálky.

Práve z tohto románu vychádzali aj libretisti Édouard Blau, Paul Milliet a Georges Hartmann pri písaní libreta pre Massenetovu operu. Massenet vo svojej hudbe strhujúcim spôsobom vyjadril extázu ľúbostného opojenia i beznádejný smútok nenaplnenej túžby. Do popredia pritom postavil postavu Charlotty, ktorej predobrazom sa stala jedna z Goetheho mladíckych lások. Pôvabná a múdra dievčina sa zrieka svojej lásky k Wertherovi, zachováva vernosť manželovi; prejavíť svoje city sa odhodlá až vtedy, keď už je na všetko neskoro. Opera mala rovnako ako Werther v románe zaujímavý osud. Massenet ju napísal v rokoch 1885 - 1887 a ponúkol ju parížskemu divadlu Opéra-Comique. To ju odmietlo pre príliš závažný námet a tak ju skladateľ odložil do šuflíka a písal iné diela. Po viedenskom úspechu jeho opery Manon ho vedenie Staatsoper vo Viedni požiadalo o ďalší titul a tak Massenet prepracoval Werthera do nemčiny a na čas odložené dielo malo premiéru vo Viedni 16. februára 1892. Vo francúzskom origináli zaznela prvý krát v Ženeve v decembri 1892 a o mesiac neskôr, v januári 1893 konečne aj v parížskom divadle Opéra-Comique. Vo francúzskom origináli zaznie opera aj v Košiciach.

Košická premiéra Werthera sa mala pôvodne uskutočniť v máji 2020. Pripraviť ju mala Košičanom známa česká režisérka Linda Keprtová. Pandémia koronavírusu a zdravotná indispozícia režisérky napokon premiéru posunula a réžiu napokon po jej odstúpení z projektu vedenie opery zverilo do rúk Alexandra Wiegolda. Rodák z nemeckého Münsteru pôsobí v súčasnosti predovšetkým vo viedenskom Burgtheatri.

„Werther je citlivým rebelom, nepokojným hľadačom zmyslu života. Radikálne spochybňuje svet založený na ekonomickom kalkule a chápe lásku ako tvorivú, oslobodzujúcu, zmysel dávajúcu silu. „Pourquoi me réveiller?“ - „Prečo sa zobudiť?“ - ako sa spieva v nesmrteľnej árii - keď si predsa pomocou predstavivosti možno vytvoriť omnoho krajší svet, než nám umožňuje naše úzkoprsé nazeranie prírody. Wertherove snové obrazy a vízie rozbiehajú usporiadaný svet každodennosti a prevracajú život obdivovanej Charlotte a jej rodiny naruby. Postavy - predovšetkým Charlotte - tu bojujú menej proti spoločenským konvenciám ako proti vlastným túžbam a obavám z priepasti vášne. Wertherova nenaplnená túžba prerastá do nočnej mory šialenstva, ktorej nakoniec sám nedokáže uniknúť“ hovorí režisér Alexander Wiegold.

Dobre známy košickému opernému publiku je aj vo Viedni žijúci brazílsky dirigent Vinicius Kattah. Okrem nich sú v realizačnom tíme novej košickej opernej inscenácie aj scénograf Michal Syrový a kostýmový výtvarník Tomáš Kypta. O svetelný dizajn sa postará Viedenčan Michael Galbavy.

Nový košický Werther prinesie aj zaujímavý návrat odchovancov košickej opery. V titulnej postave Werthera sa predstavia hosťujúci tenoristi Peter Berger a Michal Lehotský. V sólistickom obsadení je opäť aj svetoznáma ruská mezzosopranistka Elena Maximova, ktorá spolu s domácimi sólistkami Myroslavou Havryliuk a Vierou Kállayovou alternuje v postave Charlotty. V postave Sophie uvidia diváci hosťujúce sopranistky Anetu Hollú a čerstvú absolventku VŠMU Veroniku Bilovú, Alberta budú stvárňovať domáci Marián Lukáč a hosťujúci český baritonista Jiří Rajniš, ktorý v Košiciach s úspechom účinkoval v komornom projekte *Manželstvo v piesňach*, ktorý divadlo pripravilo pre online vysielanie v čase zatvorených divadiel. V ďalších postavách sa predstavia domáci sólisti Michal Onufer, Marek Gurbaľ, Maksym Kutsenko, Anton Baculík, Martin Kovács, László Havasi, Jakub Benčo a Silvia Ondočko.

8. októbra 2021

Svjatoslav Dohovič, web editor a PR